

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 259-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezetőigazgató felel.

mti bel f ö l d i h i r e k

1963. július 29.

bb 1. augusztus 16-án nyílik az idei amatőr-filmfesztivál

i tf/m/sr

1963. július 29.

az 1963. évi amatőr-filmfesztivált augusztus 16-20-ig rendezik meg a népművelési intézet. a filmbemutatókat a postások szakszervezete 14. cházár andrás utca 13. szám alatti székházban tartják. /mti/

...-

bb 2. a rádiószínház bemutatja ... - rádiójáték készül vörösmarty bujdosók című művéből - magyar és külföldi szerzők hangjátékai az őszi és téli műsortervben

i s/gg/m/cz

1963. július 29.

a magyar rádió havonta általában három-négy új rádiójátékot mutat be. a mai magyar szerzők művein kívül hangszalagra veszik a világirodalom klasszikusainak legszebb alkotásait is. ezenkívül igyekeznek megismertetni a hallgatósággal a modern külföldi írókat, s az új irodalmi irányzatok képviselőit.

a rádiószínház őszi-téli szezonját szeptember 15-én kezdi, amikor a hagyományokhoz híven ismét magyar szerző művét tűzik műsorra. ekkor hangzik majd el a vörösmarty mihály bujdosók című művéből készült rádiójáték, amelyet cserés miklós rendezett. a főbb szerepekben kállai ferencet, keres emilt, sinkovits imrét, kohut magdát és bodrogi gyulát hallhatjuk.

a rádiószínház a klasszikusok közül aristophanes nőuralom című művének rádióváltozatát rögzíti magnetofon-szalagra, arany jános és devecseri gábor fordításában. barlay gusztáv, a rádió főrendezője vezetésével készülnek o, neill éjszakai portás című rádiójátékának felvételei. főszereplő: agárdy gábor és sinkovits imre. magnetofon szalagra veszik bokor péter érdekes dokumentumjátékát: az első év első napját. - a hangjáték annak a napnak történetét örökíti meg, amikor az amerikaiak az első atombombát ledobták hirosimára. előreláthatólag szeptemberben megismétli a rádió németh lászló nivódijas rádiódramáját, a sámson-t.

/folyt.köv./

bb 2. /a rádiószínház ... 1. folyt./ m

októberben mutatják be bieler ndk-beli író fal a baloldalon című hangjátékát is. az író a története főhősét siqueiros világhírű mexikói festőművészről és békeharcosról mintázta. a rendező molnár mihály, a főbb szerepekben major tamást, velencei istvánt és deák b. ferencet hallhatjuk. bielernek ez a rádiójátéka a tavalyi nemzetközi oirt rádiójáték-fesztiválon harmadik díjat nyert. ugyancsak októberben hangzik el máriássy judit első rádiójátéka, a gyilkosság gyilkos nélkül címmel. az izgalmas drámát vargha géza rendezi, szereplők: ladányi ferenc, avar istván és horváth téri.

a rádiószínház a közeljövőben bemutat több neves külföldi szerzőt, aki ma már világszerte ismert alakja a modern irodalomnak. elsőnek günther eich, nyugatnémet író az allahnak száz neve van című hangjátékát mutatják be, amelyet már a legtöbb európai adó közvetített. műsorra tűzik bulgakov szovjet drámaíró futás című művét is. a történet egy cári tábornok életéről szól. bizonyára örömmel fogadják majd a rádióhallgatók hainrich böll csatlakozás 13 óra 09-kor című érdekes hangjátékát. a mai nyugatnémetországban játszódó történetet barlay gusztáv rendező vezetésével rögzítik magnetofon-szalagra. a főbb szerepeket bánki zsuzsa, kálmán györgy és bessenyei ferenc alakítja. özönvíz címmel tűzik műsorra fiatal magyar író, gál istván verses drámáját. a rendező solymosi ottó, szereplők: bessenyei ferenc, mányai lajos, és gábor miklós.

decemberben

~~mutatják be dylan thomas a visszatérés és friedrich dürenmatt éjszakai párbeszéd című művét. /mti/~~

...-

bb 3. folytatják az ásatásokat a tóth árpád sétányon

i ol/tr!/m/cz

1963. július 29.

a tóth árpád sétányon folytatódnak a régészeti ásatások. a közelmúltban a sétány közművesítése, a gázcsövek felújítási munkálatai során felszínre került a budai várnak egy feltehetően a 13. század végéről, a 14. század elejéről származó falrészlete. az erődítésnek ez a régi szakasza 1686-ban, a törökökkel vívott harcban pusztult el. ezután a maradványokat felsimították. az újabb, már a török korban és a 18. században épített várfalnál ez a középkori szakasz körülbelül 2-3 méterrel beljebb, a mai járószintek alatt 60-80 centiméterrel húzódik. a most feltárt falrészlet a tóth árpád sétány 23-tól a 38-as házszámig terjed, mintegy 540 méter hosszúságban. /folyt.köv./

Vlebontották és a későbbiekben a talajgyengítéskor az törmelék

- 2 -

bb 3. /folytatják ... 1. folyt./ m

az ásatásokon eddig is gazdag középkori leletanyag, üveg- és főként magyar és ausztriai eredetű kerámiai használati tárgyak kerültek felszínre, melyek a 13. századból származnak.

az ásatásokat valószínűleg augusztus végén, szeptember elején fejezik be. /mti/

5

...-

bb 5. fiókbérlők postahivatala a belvárosban

i kf/kf/m/ki

1963. július 29.

budapest 5. kerületében a nagy sándor utcai kis, egészségtelen postahivatalt végleg megszüntették, a szent istván tér és a bájcyszilinszky ut sarkán levőt pedig korszerűsítették. az újjáépített hivatal csaknem kétszerese a réginek. bár az építésnél figyelembe vették az épület műemlék-jellegét, s emiatt maradtak meg a szükségesnél kisebb ablakok, mégis sikerült itt kialakítani a főváros egyik legmodernebb postahivatalát.

az átépített hivatal a közönség kiszolgálásán kívül a kerület hivatalainak, intézményeinek, közületeinek forgalmát is lebonyolítja. a szakemberek fiók-postának is nevezik, mert a belváros más hivatalaiból ide vonták össze a fiókbérlők rekeszeit. a hivatalnak ezt a fiók-postai részét igen ötletesen, sakkáblaszzerűen képezték ki, s a rekeszek ajtóit más-más színűre festették. a csomagfelvételi résznél állítják munkába azt a korszerű, hordozható kis szállítószalagot, amelyet a szovjet postától kaptunk ajándékba. érdekes ujtás a porelszívós zsákbontó asztal, amely a levélbontó dolgozók egészségét védi.

a postahivatalt a héten átadják rendeltetésének. /mti/

...-

bb 4. több mint négyezer tanulót szerződtetnek a magán-kisiparban - augusztus 15-én zárulnak a jelentkezések

i sz/gk/m/ki

1963. július 29.

a magánkisiparban az idén is nagy számú iparitanuló felvételére készültek fel, több mint négyezer fiatal jelentkezését várják. a tanulófelvételről a szülők, illetve a fiatalok a kiosz járási, városi, községi helyi csoportjainál, a fővárosi szakosztályoknál és a külső kerületi kiosz-csoportoknál kaphatnak részletes felvilágosítást. ugyanitt jelentkezhetnek és köthetik meg a tanuló-szerződést is. a jelentkezések augusztus 15-én zárulnak le. /folyt.köv./

- 3 -

me

bb 4. /több mint ... 1. jolyt./ m

az eddigi 91 szakmán kívül újabb szakmákban is szerződhetnek tanulót a kisiparosok, a munkügyi miniszter rendelete az építészeti, a butoraszti, a zománczó és a fűzőkészítő mestereknek az autószerelőket ebben az évben a fővárosban is vehetnek fel tanulót, ehhez azonban tanácsok előzetes engedélyre szükséges. a tanács ugyanis csak akkor engedélyezi a tanuló-nevelést, ha a mester szakképzettségét, műhelyét erre alkalmasnak találja. /mti/

is megengedi tanuló felvételét.

bb 6. ezer vagon cukor a befőttes üvegekben - az étéskamrák polcain jól megfér egymás mellett a konzerv és a házilag tartósított gyümölcs

i sz/tr/m/ki

1963. július 29.

az elmúlt napokban az élelmiszerboltokban hirtelen megnövekedett a cukor forgalma, ami azt jelzi, hogy elérkezett a gyümölcs-befőzés fő szezonja.

barackból rendszerint minden második évben van jó termés, s az idei kedvező évet igyekeznek jól kihasználni a háziasszonyok, mint ismeretes, a barack eltevéséhez kell a legtöbb cukor, ezért ugrott fel oly nagymértékben a kereslete. a kereskedelem jól felkészült és gondoskodott a befőzés minden kellékéről, célofánról, szalicilról, üvegekről, ízesítő fűszerekről, cukorról, és van gyümölcs is. az idén várhatóan mintegy ezer vagon cukor kerül a gyümölcscsel együtt a befőttes üvegekbe. a kereskedelem ebben az évben a tavalyinál kétféle millióval többet, összesen hatmillió üveget hoz forgalomba. érdekes jelenség, hogy leginkább a nagyobb, a lekvár és a savanyúság eltevéséhez szükséges üvegeket vásárolják a háziasszonyok, a paradicsomos üvegből mind kevesebb fogy. ez egyébként arra utal, hogy mind több azok száma, akik a paradicsomfőzést, tartósítást a konzervgyárakra bizzák, de a lekvárt, befőttet, savanyúságot, még mindig sokan saját izlésüknek megfelelően, házilag teszik el.

a befőzés egyébként egész Európában sehol sem olyan elterjedt, mint hazánkban. a magyar háziasszonyok nehezen szakítanak azzal a szokással, hogy maguk tartósítsák a gyümölcsöt, a főzelékeket és a savanyúságot, különösen ragaszkodnak hozzá a vidékiek, az asszonyok büszkék teli étéskamrájukra, de a házilag készített befötték mellett jól megférnek az étéskamrák polcain a konzervek is. - a konzervfogyasztás is egyre nő, ezért az idén a tavalyinál 8 ezer vagonnál többet készít iparunk, otthon azonban még mindig tekintélyes mennyiségű a becslések szerint mintegy 200 millió üveg gyümölcsöt, savanyúságot tartósítanak a háziasszonyok. /mti/

13.55/ szb

4

bb 7. a kánikulában sűrűn jelentkezett a délibáb a hortobágyon

vid/j/m/ká

1963. július 29.

a debreceni kossuth Lajos tudományegyetem meteorológiai intézetének kihelyezett megfigyelőállomása működik a hortobágyon. méri a különböző klímaviszonyokat, kezdve a szélerősségtől a talajhőmérsékletig. a megfigyelőállomáson éjjel-nappal szolgálatot teljesítő meteorológusok az idei nyáron különösen jól megfigyelhették a hortobágyi délibábot. a kánikulai időszakban korán kezdődött a jelenség, tiszta időben már reggel 8 órakor jól látható volt. azt is megfigyelték, hogy a pusztán „mozog”, a délibáb. a nap haladásával egyidőben változik fekvése, mindig más és más helyen jelenik meg a víztükörben uszó tárgykép. a reggeli órákban általában északi irányban keletkezik, délben nagy területen látható, délután viszont a keleti horizontra húzódik. a kánikula idején 13-14 órán át sütött a pusztán a nap, és az erős felmelegedés következtében az idén feltűnően sok volt a délibábos napok száma a pusztán. /mti/

Me

bb 4. /több mint ... 1. tolyt./ m

az eddigi 91 szakmán kívül újabb szakmákban is szerződtehetőnek tanulót a kisiparosok, a munkügyi miniszter rendelete az építész, a butorasztales, a zománczó és a fűzőkészítő mestereknek az autószerelők ebben az évben a fővárosban is vehetnek fel tanulót, ehhez azonban tanácsok előzetes engedélyre szükséges. a tanács ugyanis csak akkor engedélyezi a tanuló-nevelést, ha a mester szakképzettségét, műhelyét erre alkalmasnak találja. /mti/

is megengedi tanuló felvételét.

bb 6. ezer vagon cukor a befőttes üvegekben - az étéskamrák polcain jól megfér egymás mellett a konzerv és a házilag tartósított gyümölcs

i sz/tr/m/ki

1963. július 29.

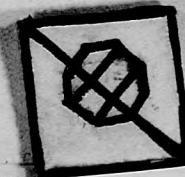
az elmúlt napokban az élelmiszerboltokban hirtelen megnövekedett a cukor forgalma, ami azt jelzi, hogy elérkezett a gyümölcs-befőzés fő szezonja.

barackból rendszerint minden második évben van jó termés, s az idei kedvező évet igyekeznek jól kihasználni a háziasszonyok, mint ismeretes, a barack eltevéséhez kell a legtöbb cukor, ezért ugrott fel oly nagymértékben a kereslete. a kereskedelem jól felkészült és gondoskodott a befőzés minden kellékéről, célofánról, szalicilról, üvegekről, ízesítő fűszerekről, cukorról, és van gyümölcs is. az idén várhatóan mintegy ezer vagon cukor kerül a gyümölcselel együtt a befőttes üvegekbe. a kereskedelem ebben az évben a tavalyinál kétmillióval többet, összesen hatmillió üveget hoz forgalomba. érdekes jelenség, hogy leginkább a nagyobb, a lekvár és a savanyúság eltevéséhez szükséges üvegeket vásárolják a háziasszonyok, a paradicsomos üvegből mind kevesebb fogy. ez egyébként arra utal, hogy mind több azok száma, akik a paradicsomfőzést, tartósítást a konzervgyárakra bízzák, de a lekvárt, befőttes, savanyúságot, még mindig sokan saját ízlésüknek megfelelően, házilag teszik el.

a befőzés egyébként egész Európában sehol sem olyan elterjedt, mint hazánkban. a magyar háziasszonyok nehezen szakítanak azzal a szokással, hogy maguk tartósítsák a gyümölcsöt, a főzelékfélét és a savanyúságot, különösen ragaszkodnak hozzá a vidékiek. az asszonyok büszkék teli étéskamrájukra, de a házilag készített befőttes mellett jól megférnek az étéskamrák polcain a konzervek is. - a konzervfogyasztás is egyre nő, ezért az idén a tavalyinál 8 ezer vagonnál többet készít iparunk. otthon azonban még mindig tekintélyes mennyiségű a becslések szerint mintegy 200 millió üveg gyümölcsöt, savanyúságot tartósítanak a háziasszonyok. /mti/

4

13.55/ szb

bb 7. a kánikulában sűrűn jelentkezett a délibáb a hortobágyon

vid/j/m/ká

1963. július 29.

a debreceni kossuth Lajos tudományegyetem meteorológiai intézetének kihelyezett megfigyelőállomása működik a hortobágyon. mérik a különböző klímaviszonyokat, kezdve a szélerősségtől a talajhőmérsékletig. a megfigyelőállomáson éjjel-nappal szolgálatot teljesítő meteorológusok az idei nyáron különösen jól megfigyelhették a hortobágyi délibábot. a kánikulai időszakban korán kezdődött a jelenség, tiszta időben már reggel 8 órakor jól látható volt. azt is megfigyelték, hogy a pusztán „mozog”, a délibáb. a nap haladásával egyidőben változik fekvése, mindig más és más helyen jelenik meg a víztükörben uszó tárgykép. a reggeli órákban általában északi irányban keletkezik, délben nagy területen látható, délután viszont a keleti horizontra húzódik. a kánikula idején 13-14 órán át sütött a pusztán a nap, és az erős felmelegedés következtében az idén feltűnően sok volt a délibábos napok száma a pusztán. /mti/

Me

bb 8. ismét kipróbálják a görgős ekét

i ie vm ká

1963. július 29.

a műszaki egyetem és a mezőgazdasági gépfejlesztési intézet mérnök-kollektívája a közelmúltban új típusú mezőgazdasági munkagépet: görgős ekét szerkesztett. a hagyományos ekékhez képest ennek igen sok előnye van, de az első gyakorlati próbák során nem felelt meg teljesen a tervezők elgondolásának és a követelményeknek. ezért a találmányi hivatal megbízásából a két intézmény munkatársai továbbfejlesztették a konstrukciót, s ennek alapján most a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyárban 15 próba-darabot készítettek.

a görgős eke elsősorban abban különbözik a hagyományos ekétől, hogy kormánylemezőnek nagyrésztét görgők helyettesítik, s hasonló megoldást alkalmaztak a barázdák falához támaszkodó ekenádnát is. azáltal, hogy a csuszó-surlódást nagyrészt gördülő surlódás váltja fel, a talaj és a mozgó gép felületének érintkezése kevesebb surlódási energiát emészt fel. így kisebb az eke vontatási ellenállása, tehát a traktor kisebb üzemanyag-fogyasztással és gyorsabban vontathatja. ugyanezt segíti elő a gép harmadik módosítása is, amivel a vonószerkezetet alakították át.

az új típusú ekét most a mezőgazdasági gépkísérleti intézet több állami gazdaságban, különböző talajokon próbálja ki./mti/

- . -

bb 10. mennyi idő alatt jut el a panaszkönyvi bejegyzés az illetékesekhez? - hasznosítják a vásárlók észrevételeit

i zs/zs vm

1963. július 29.

a budapesti kereskedelem vezetői és a társadalmi ellenőrök rendszeresen vizsgálják a panaszkönyvi bejegyzések intézését, az észrevételek nyomán tett intézkedéseket. a legutóbbi hetek ellenőrzésének tapasztalatai több kerületben azt mutatták, hogy jónéhány boltban alaposan megcsappant a bejegyzések száma, a panaszkönyvek használatlanul porosodnak - a különböző tanácsi és egyéb fórumokon viszont változatlanul sok megszivlelendő észrevétel, javaslat hangzik el az áruellátással, a kereskedelem munkájával kapcsolatban.

/folyt.köv./

9.10/zs

- 6 -

le

/bb 10. mennyi idő.....1.folyt./vm

a kereskedelem szakemberei ezért azt kérik, hogy az esetleges fogyatékoságok, helytelen áruterítés, stb. láttán ne várjanak a vásárlók a következő tanácstagi beszámoló, lakógyűlés vagy vevőankét időpontjáig, hanem közérdekű megjegyzéseiket, indítványukat nyomban írják be a panaszkönyvbe. ennek az az előnye, hogy az érdekeltek szervek gyorsabban értesülnek a hibákról, kifogásokról, s természetesen gyorsabban intézkedhetnek is. a bejegyzések utja ugyanis a törvényes előírások szerint nem haladhatja meg a 24 órát; tehát gyakorlatilag másnap már az érintett kereskedelmi vállalat központjába érkezik./mti/

- . -

bb 13. javul, de még nem kielégítő az ellátás a különleges méretű ruházati cikkekből

i tó/tr vm ki

1963. július 29.

az állami kereskedelmi felügyelőség a fővárosban és több vidéki városban megvizsgálta, milyen az ellátás a különleges méretű ruházati cikkekből. a tapasztalatok szerint az előző évekhez képest javult, de az igényeket még nem tudják ezekből teljesen kielégíteni.

az ellátási nehézségeknek több okát derítették fel. ilyen például, hogy az ipar nem tartja gazdaságosnak az ilyen méretű ruhák gyártását, a kiskereskedelem pedig idegenkedik ezek árusításától. hosszúnak tartják az ilyen cikkek forgási idejét, ami rontja gazdálkodásukat. ez utóbbi jelenség az ákf megállapítása szerint csak olyan helyeken tapasztalható, ahol szegényes a választék, divatjamúlt ruhákat árusítanak. még a kizárólag ilyen igényeket kielégítő extra áruház sem tölti be hivatását teljes mértékben.

a hiányosságoktól eltekintve már tapasztalható bizonyos javulás. a férfiruha nagykereskedelmi vállalat például a második fél-évre 10 százalékkal több különleges méretű ruhát rendelt, mint az év első felére, s az ilyen ruházati cikkek aránya most már megközelíti az egész rendelés 30 százalékát. a mennyiség növelésén kívül néhány szervezési intézkedéssel is lehetne javítani az ellátást. hasznos lenne például ha a nagyobb áruházakat és ruházati boltokat köteleznék bizonyos mennyiségű és választékú különleges méretű ruházati cikk tartására, de javítana az is, ha az eladók pontosabban tudnák, milyen méretű ruhát ajánljanak a vevőknek.

/folyt.köv./

9.25 /zs

- 7 -

le

/bb 13. javul.....1.folyt./vm

a vásárlók és az eladók tájékoztatására most grafikus mérettáblákat készíttetnek, s azokat kifüggesztik a boltokban. az ákf tapasztalatainak és javaslatainak nyomán a kereskedelmi szervek további intézkedéseket tesznek a különleges méretűek ruházati ellátásának javítására./mti/

- . -

bb 17. ismeretterjesztő előadássorozat indul 35 fejér megyei községben

vid hi/tné vm sr

1963. július 29.

a tudományos ismeretterjesztő társulat fejér megyei szervezőténék elnöksége elkészítette az őszi előadások programját. szeptembertől kezdve a megye 35 községében kezdenek 12 előadásból álló ismeretterjesztő sorozatot: az egészséges életmódról, az észszerű táplálkozásról, mezőgazdasági és műszaki témákról, továbbá a fertőző betegségek elleni védekezésről, a termelőségvetkezeti tagok jogairól és kötelességeiről./mti/

- . -

bb 18. bizottság ellenőrzi az iskolák tisztaságát szombathelyen

vid hi/tné vm sr

1963. július 29.

a vöröskereszt szombathelyi városi szervezete bizottságot alakított, amely ellenőrzi majd az iskolák tisztasági mozgalmának eredményeit. azok az iskolák, amelyek megfelelnek az előírt követelményeknek, elnyerik a „tisztá iskola,” címet, s az ezzel járó oklevelet./mti/

- . -

bb 16. nemzetközi izotopos kísérlet szarvason - rádióaktív foszforral fejtrágyázzák a rizst

vid j vm ká

1963. július 29.

a szarvasi öntözési és rizstermesztési kutató intézet bika-zugi gazdaságában a nemzetközi atomenergia ügynökség megbízásából izotopos rizstermesztési kísérlet kezdődött; rádióaktív foszforral háromszor műtrágyázzák a rizsföldeket.

fe

/folyt.köv./

9.30 /zs

- 8 -

/bb 16. nemzetközi.....1.folyt./vm

a műtrágya egyharmadát vetés előtt alaptrágyaként forgatták a talajba, a másik részét a kikelt növényekre szórták, s most a szárba szökkenés után harmadszor adagolják a gondosan körülkerített kisparcellákra a rádióaktív műtrágyát. a tudományos kutatók megfigyelik többek között, hogy a növény mikor vesz fel több műtrágyát és melyik szakaszban milyen a hatás. a nyomelemek segítségével pontos adatokat kapnak arról is, hogyan hasznosítja a rizs a műtrágyát. a sugárveszélyes anyagot védőöltönybe öltözött munkások hosszú rudra szerelt dobozból szórják a rizsre./mti/

- . -

bb 24. kiállítás készül szombathely zenei életéről

vid hi/tné vm sr

1963. július 29.

szombathely készül az őszi országos munkás dalostalálkozóra, amelyet a 25 évvel ezelőtti hasonló rendezvény emlékezetére hívnak össze. a kórusok már tanulják fesztiváli műsorukat. kiállítás is készül, amely bemutatja a csaknem 2000 éves város zenei életének fejlődését a római időktől napjainkig. jelentős helyet foglal el a kiállítás anyagában az 1938 évi szombathelyi országos munkás-dalos találkozó, amelyről több tárgyi emléket gyűjtött össze a szombathelyi derkovits művelődési otthon szakköre./mti/

- . -

bb 25. svédországba szállítanak málnát és zöldbabot a miskolci hűtőházból

vid te vm szf

1963. július 29.

a korszerű miskolci hűtőház kiváló minőségű mélyhűtött gyümölcssei és zöldségféléi iránt egyre nagyobb a kereslet a külföldön is. az idén jelentős rendelés érkezett svédországból. különleges, 25 dekás dobozokba csomagolva, 15 vagon elsőosztályu málnát és mintegy 16 vagon gyenge zöldhüvellyü babot kérnek a svédek. a cukrozott málnát az előkészítési munkák után fagyasztották és a svédországból érkezett különleges gépekkel rövidesen megkezdik csomagolását. hozzáfogtak a zöldhüvellyü bab tartósításához is. naponta 70-80 mázsa babot dolgoznak fel. az első szállítmányt már utnak indították svédországi rendeltetési helyére./mti/

fe

- . -

9.46 -zs

- 9 -

bb.9. érik a csabagyöngye, „üvegesedik”, az irsai olivér -
1965 végéig 30.000 hold új csemege- és étkezési szőlő ültet-
vény, nat nagy törzstelep létesül a legjobb csemegefajták
elterjesztésére

i cs/j csm ká

1963. július 29.

a kései tavaszodás ellenére július utolsó harmadában
menetrendszerűen beérett a legkorábbi csemege-szőlő -fajtánk, a
csabagyöngye. az utóbbi napokban szórványosan megkezdtek a sze-
dését, jelentősebb szállítmányokat azonban majd csak a hónap
végén várhatunk, főleg kecskemét vidékéről. puhul már és
„üvegesedik”, a másik kiváló primőr szőlő, az irsai olivér
bogyója, is amely előreláthatólag augusztus első heteiben
jelenik meg az üzletekben, piacokon. azután a szőlőskertek
királynéja, majd - az előbbieknél nagyobb tömegben az
oportó és chasselas következik a csemegecikklistán. sajnos,
az igazi csemege-szőlő-fajtáinkból még csak szórványtelepítésein-
k vannak, s az idej jó hozamukkal sem tudják kielégíteni az igénye-
ket. így szükség lesz ez évben is az olyan étkezési, illetve
borfajták „bevetésére”, mint a sárfehér, a dinkafélék,
az othelló, stb.

mint a földművelésügyi minisztérium kertészeti főosztályán
tájékoztatásul közölték, a csemege-szőlő-termőterület kibővítésére,
illetve a fajtaösszetétel megjavítására, valamint a nagyüzemi
termesztés kialakítására megtették a szükséges intézkedéseket:
az ország különböző vidékein megkezdtek a tiszta állományu
csemege-szőlő-táblák telepítését, ugyanakkor a legkiválóbb cse-
megefajták elszaporítására törzstelepeket létesítettek. a ter-
vek szerint 1965 végéig 30.000 holdnyi új csemege-, illetve
étkezési szőlő-ültetvényvel gyarapszik az ország. ebből 25.000
hold kerül majd az immunis homokvidékekre, 5000 holdat pedig a
hegyi tájakra telepítenek. legnagyobb csemege-szőlő-ültetvényeink
bács-kiskun megyében, lesznek ahol 12.000 holdra szól az elő-
irányzat. csongrádban 4000, pest megyében 6000, szolnok megyé-
ben 2000 holdat kívánnak telepíteni a termelőség-területek,
illetve az állami gazdaságok. mivel a szaporítóanyag mindezeideg
kevés volt, a kívánatosnál lassabban halad a telepítés: a
tervidőszak végére előirányzott területnek eddig 20-25 szá-
zalékát ültették be.

a csemege-szőlő-szaporítótelepek kialakítását 1961. ta-
vaszán kezdték meg, s jelenleg - dégen, pázmádon, tállyán,
nagyrédén és baján - együttesen 750 holdnyi fiatal törzstelepe
van az ültetvénytervező vállalatnak. ezenkívül somogy megyében,
a nagyberek-i termelőség-területi egyesülés létesít majd 100
holdnyi öntözéses csemege-szőlő-törzstelepet. ebből 6 hold máris
elkészült. a nagy termelőség-területi törzstelepet főleg javós
gyula helybeli szőlész-kutató 160 fajtából álló szőlőgyűjteményé-
nek legjobb egyedeiből, valamint a világhíres mathiász-és kocsis
hibridekből „népesítik be”, / mti/

9.55 /zs

- 10 -

bb.11. elvesztettnek vélt kossuth-Levél került elő

vid/ hi/tné csm sr

1963. július 29.

értékes anyaggal gyarapodott a nagykanizsai thury györgy
muzeum dokumentumgyűjteménye. szomjas károlyné, a pátrói evan-
gélikus lelkész felesége a muzeumnak ajándékozta kossuth lajos
turin-ban, 1892. október 15-én keletkezett levelét, amelynek
létezéséről tudtak ugyan, de hollétét nem ismerték sem a mu-
zeumok, sem a levéltárak. az elvesztettnek vélt levél a
szabadságharc országos muzeumának felállítására tárgyában író-
dott. kossuth annakidején gróf kreith bélaéhoz írta ezt a le-
velet, amelyben javasolja, hogy a szabadságharc muzeumát pes-
ten, az ország fővárosában állítsák fel, illetve rendezzék
be. kreith gróf kossuth fiának, kossuth ferencnek a kezébe
juttatta a levelet, amely 1904-ben a „kossuth iratai”, című
műben meg is jelent. az eredeti levél azonban időközben el-
tűnt, s csak a huszas években került elő ismét. kompa mihály
porrogszentkirályi kovácsmester találta meg. sokáig annak
fia őrizte, majd özvegye átadta ládler béla helybeli evan-
gélikus esperesnek, s az ő közvetítésével jutott el a
zala megyei pátróra, onnét pedig a nagykanizsai muzeumba.
/ mti/

bb.12. külföldi vendégek is felkeresik az igali gyógyfürdőt

vid / ni/tné csm sr

1963. július 29.

1947-ben a somogy megyei igal községben kóla-j után ku-
tattak, s olaj helyett több mint 90 fokos melegviz tört fel.
akkor még nem foglalkoztak komolyabban a hasznosítás gon-
dolatával, csak 1959-ben kezdték el a feltárási munkálatokat.
a próbafúrások és a vizsgálatok kimutatták, hogy az itt talált
viz gyógyhatású. a múlt év elején elkezdtek a strand építését.
tavaly augusztus óta üzemel a fürdő egymedencével, s hamarosan
népszerűvé vált a somogyiak körében. a 38 fokos víz rendkívül
jó hatású a mozgásszervi megbetegedésekre. a légcső- és hörghu-
rutra, a különböző bél- és gyomorbántalmakra és az ideges eredetű
megbetegedésekre. kitűnő gyógyhatásának hírére a házánkban üdülő
külföldiek-német és francia vendégek - is egyre többen felkeresik.
a fürdőt. a melegvizű strandot most továbbfejlesztik, s fürdő-
telepet hoznak létre. a környező dombokon már fel is épültek az
első vikendházak. / mti/

10.00 /zs

- 11 -

bb.14. magyar hegymászó vonatok közlekednek majd az andok hegységen át - a ganz-mávag-ban megkezdtek a transandino vasut motorvonatjainak szerelését.

i sl/tr csm ki

1963. július 29.

az argentin vasut magyarországtól 6 olyan különleges hegymászó motorvonatot rendelt, amelyek a meredek és a lejtőkön fogaskerékek nélkül is biztonságosan tudnak közlekedni. a három-három kocsiból álló vonatok a transandino vasutvonalon járnak majd, argentinából kiindulva 4.500 méter magasságban megmásszák az andok hegláncát és a hegy nyugati lejtőjén chilében ereszkednek le.

a ganz - mávag már megkezdte a vonatok szerelését. előzőleg azonban új műszaki megoldásokat kellett keresni, hogy a szerelvények elbirják a rendkívül meredek emelkedőket és lejtőket. minden vonatra két 550 lóerős diesel motort szerelnek, a kocsik valamennyi tengelyét hozzákapcsolják a hajtóműhöz ezzel is növelve kapaszkodó erejüket. a fékrendszer kétszer olyan erős, mint más vonatoknál, még egy különleges automataberendezéssel is ellátják, amely önműködően fékez, ha a vonat sebessége a hegygerincen lefelé menet a kelletténél nagyobb mértékben felgyorsul. bár a vonatok diesel elektromos meghajtásúak, azokba kazánokat is építenek, számolva a 4.500 méter magasságban korán beköszöntő zord időjárásra.

az év végéig mind a 6 hegymászó vonat elkészül, az elsőt decemberben helyezi üzembe az argentin vasut. /mti/

-. -

bb. 15. áruezellátó központok baranyában - emeletes áruház nyílik vajszlón

vid te csm szf

1963. július 29.

a szövetkezetek baranya megyei központja 29 ellátó központot szervez a megye nagyobb falvaiban. az ellátó központokban szakosított árudákat, kisáruházakat építenek, ezekben a környező falvak lakosai megtalálhatják azokat a cikkeket melyekért korábban a városba kellett utazniuk. jelenleg kilenc helyen már árusítanak televíziós készülékeket is. a növekvő érdeklődésre tekintettel tervezik, hogy fokozatosan mind a 29 ellátási központban bevezetik a televízió és más értékesebb, műszaki háztartási cikkek árusítását.

a jövőben újabb üzletházak nyílnak az ellátási központokban. vajszlón emeletes épületet vásárolt a földművesszövetkezet, átalakításával korszerű áruházat rendeznek be. az augusztusban megnyíló áruházban másfélmillió forintos árukészlet - mindenféle ruházati cikk és méteráru - várja majd a vásárlókat. az építésre és berendezésre összesen 600.000 forintot fordít a földművesszövetkezet. cukrászipari központ is lesz vajszlón. /mit/

-. -

10.16 /7s

- 12 -

bb 19. mágneses szerkezet zárja az új konyhaszekrény ajtaját

vid te vm szf

1963. július 29.

a tiszai bútorigipari vállalat sátoraljaujhelyi gyárának műszaki vezetői arra törekednek, hogy a mai kislakásokban legjobban elhelyezhető, modernvonalú, variálható konyhabutor garnitúrákat készítsenek. a butorokat úgy tervezik, hogy minél kevesebb faanyagot emésszenek fel. az ideji újvonalú, hét részből így többek között magas szekrényből, kétajtós gyurótáblás kis szekrényből és műanyag fűszerfióksorral ellátott tolóüveges faliszekrényből álló varia garnitúra mintapéldánya most készült el. az új butorok munkalapjait hőálló, műanyag lemezekkel fedték, oldalrészeit pedig színes farostlapokkal díszítették. a szekrény ajtó mágneses szerkezettel záródnak. a mintapéldányt ármegállapítás végett budapestre küldték és sorozatgyártását a negyedik negyedévben kezdik meg. az új varia konyhabutorból jövőre 3.700 garnitúrát gyártanak. /mti/

-. -

bb 20. trópusi topánkák ghanának, „tetovált”, cipők perunak - rakamazról

vid te szf vm

1963. július 29.

a rakamazi cipőipari ktsz korszerűen felszerelt üzemében 200 szakmunkás állítja össze a világ különböző tájaira induló díszes női cipők ezreit. eddig 88.000 párat exportáltak. nyugat-németországba több mint 25.000 párat küldtek. a svájci nőknek csizmákat készítettek. ez a lábbeli fehér talppal és 22 centiméter magas, puha szárral kerül forgalomba. a megrendelők között van ghana is. az afrikai ország trópusi cipőket - mindössze 22 dekás könnyű topánkákat - kért rakamazról.

eljutnak a rakamazi cipők belgiumba, hollandiába és arabbiába is. peruba különleges formájú „tetovált”, felsőrészi női cipőket szállít a rakamazi ktsz. összesen huszonegy női cipőtípust állít elő a szövetkezet és szállít a világ minden tájára. /mti/

-. -

bb 28. fejlődött az ifjúsági vöröskeresztes tevékenység az elmúlt tanévben - új kezdeményezések az egészségügyi felvilágosító munkában

i ms/gk vm sr

1963. július 29.

magyarország 2,700.000 családjából 1,800.000-ban van gyermek. a gyerekek száma három millióra tehető. ezek a számok is érzékelte-tik a társadalmi egészségügyi nevelés, a vöröskeresztes munka jelentőségét. /folyt.köv./

10.20/zs

- 13 -

2. uli

/bb 28. fejlődött.....1.folyt./vm

ezt a helyzetet helyesen ismerte fel a kisz központi bizottsága és a magyar vöröskereszt országos elnöksége, amely az elmúlt tanévben közös határozattal az ifjúsági szervezetek irányítása alá helyezte az ifjúsági vöröskeresztes csoportokat, bár nem sikerült megvalósítani a határozatnak azt a részét, hogy minden kisz-és uttörőszervezetben meg kell alakítani az ifjúsági vöröskeresztes csoportokat, már az első év igazolta az átszervezés helyességét. az ifju egészségőr tanfolyamokon kiképzettek száma kerekén 95 ezer volt az előző tanévi 86 ezerrel szemben. ezenkívül 438 középiskolás fiataalt tanfolyamvezetővé képeztek ki. főleg az általános iskolákban növekedett az ifju egészségőrök száma, annak következtében, hogy a tanfolyamok elvégzését az uttörőpróba egészségügyi követelményévé tették. az elsősegélynyújtó versenyek tapasztalatai azt bizonyítják, hogy a kiképzés színvonala emelkedett. a tanfolyamokon foglalkoztak a politechnikai oktatás közben felmerülő balesetek megelőzésével is. kár, hogy kimaradt ebből a növényvédőszeres okozta ártalmak elleni védekezés.

az egészségügyi felvilágosítás terén ugyancsak fejlődés tapasztalható. az előző tanév hét és félezer előadásával szemben, amelyeket nem egészen 400 ezer tanuló hallgatott, az 1962/63 iskolai évben 10 ezer előadás hangzott el, csaknem félmillió hallgatóval. az előadások témái változatosak voltak, a fertőző betegségek és balesetek megelőzése, a serdülőkor egészségügyi problémái, az alkoholizmus elleni küzdelem voltak a leggyakoribb témák. sok előadás hangzott el, főleg középiskolákban a véradásról is. népszerűek voltak az egészségügyi vetélkedők, amelyeket 1180 iskolában több mint 27 ezer részvevővel és 64 ezer néző előtt rendeztek meg. negyven járási, területi, illetve városi és három megyei vetélkedő, valamint elsősegélynyújtó verseny járult hozzá a fiatalok egészségügyi tudásának növeléséhez.

a tiszta iskola - egészséges ifjúság mozgalom követelményeit 1299 iskolában 11.433 tanulócsoporthal teljesítette./mti/

10.45 /zs

- 14 -

bb.21. gombnyomásra készül az öntő homokforma - automatagépek
wilhelm pieck gyár acélöntődéjében

vid te csm szf

1963. július 29.

a vidéken elsőnek gépesítették 1948-ban a győri wilhelm pieck vagon- és gépgyár acélöntődjét. a technológia fejlődésének megfelelően most ismét felújítják.

a felújítás legfontosabb része a formakészítés automatizálása. a kis acélöntődében már lealapoztak két pár rázóformázó gépet, az egyik csehszlovák, a másik nyugat-német gyártmány. ezek gombnyomásra készítik el az öntéshez szükséges homokformát. nem kell a homokot nehéz fizikai munkával laptátolgatni, döngölni. a formaszekrény feltevesét, levételét is maga a gép végzi el, pneumatikus emelőszerkezetével.

a kísérletek alkalmával azt tapasztalták, hogy a rázóformázógépek javítják, az öntvények minőségét, méretpontosságát és így kevesebb időbe telik megmunkálásuk. a termelékenységet is javította az automatizált formázás. a régi gépekkel 40 formát, az ujjakkal hetvenet tudnak elkészíteni egy műszakban.

ez idő szerint a gépek mellett elhaladó görgősorot építik. ezen jutnak majd a kész formák az öntőtérbe. megerősítik a csarnok tetőszerkezetét, mert a magasban helyezik el a homokmű és az öntőde között közlekedő homokszállító szalagot. jövő tavasszal kétszintes toldalék műhelycsarnokot is építenek a magkészítő üzem céljára, ahol modern maglövő gépeket állítanak munkába.

jövő év végére tervezik a rekonstrukció befejezését.
/mti/

--

bb.22. az első félévben 20 millió forinttal növekedett a vasi földművesszövetkezetek forgalma

vid jcsm ká

1963. július 29.

vas megye dolgozó parasztjainak évről-évre emelkedő jövedelmét a földművesszövetkezetek növekvő forgalma is mutatja. az összesített jelentések szerint az év első felében 20 millió forinttal növekedett a szövetkezeti boltok forgalma, a múlt év első hat hónapjához viszonyítva. a termelőszövetkezetekben dolgozó családok ez évben 252 mosogéppel, 33 porszívógéppel, 68 hűtőszekrényvel, 135 motorkerékpárral, 134 televízióval, 286 tüzhellyel vásároltak többet, mint a múlt év hasonló időszakában. 9.7 százalékkal emelkedett a földművesszövetkezeti vendéglátóipar forgalma is. /mti/

--

10.55 /zs

- 15 -

bb.27. föld alatt is vizsgálják a bányatámokat közép-dunántúlon

vid te csm szf

1963. július 29.

a közép-tudántuli szénbányászati tröszt üzemében 13.500 bányatámot használnak a frontok, munkahelyek biztosítására, a vasszerkezetű elemek állapotát az előírás szerint félévenként ellenőrizni kell. ilyenkor a felszínre hozzák a támokat, ahol megfelelő teherbírási vizsgálóval végzik a szükséges méréseket. a bányatámok „ utaztatásának „ elkerülésére az üzemekben most érdekes új módszert alkalmaznak. a kisebbik, ötven tonnás teherbírási vizsgáló készüléket kerekekre építették és a bánya mélyén állítják fel. a készülék a front után gurul és időről-időre a helyszínen vizsgálhatják meg vele, nem rokkantak-e meg a támok a nagy mennyezeti és oldalnyomás következtében. ezzel a módszerrel a vizsgálati költségek harminc százalékát megtakaríthatják.

/ mti/

--

bb.23. öt félóránként egy hizott sertés, másfélnaponként egy hizómarha a göllei béke termelőszövetkezetből

vid j csm ká

1963. július 29.

a kapos völgyében gazdálkodó, állattenyésztésről országosan ismert göllei béke termelőszövetkezet évente 1600 hizósertést és több mint 330 hizómarhát nevel fel és értékesít. a kitűnő minőségben felhiztalt állatokat szívesen vásárolják külföldön is: évente több száz első osztályú sertést és marhát exportálnak. a vezetőség számítása szerint öt és félóránként „ állítanak elő „ egy hizósertést és másfélnaponként egy hizómarhát, vagyis a több mint 320.000 kilogramm husból óránként több mint 35 kilogramm „ készül el „ ezt az ütemet továbbra is tartani szeretnék, ezért idejében gondoskodnak elegendő és megfelelő minőségű takarmányról. lucernaszéna-kazlak egész sora és több mint 1500 köbméternyi siló jelzi, hogy törekvésük sikeres. a háztaji gazdaságok állatállományáról sem feledkeznek meg: máris 15 vagon lucernaszénát juttattak a tagoknak, s a most betakarítandó lucernaszénát már teljes egészében a háztaji állatok részére gyűjtik össze. /mti/

--

11.10 /zs

/ 16 /

ob 26. ősztől nappali tanfolyamokon tanulnak a jövő szakmunkásai - intézkedések győr megyében a mezőgazdasági szakmunkásképzés fejlesztésére

vid j vm ká

1963. július 29.

a gyors ütemben gépesített, fejlődő termelőszövetkezetek egyre nagyobb számban igényelik a megfelelő képesítéssel rendelkező mezőgazdasági szakmunkásokat. győr megye termelőszövetkezeteiben jelenleg 3000 dolgozó rendelkezik szakmunkás képesítéssel és a tervek szerint 1970-ig a termelőszövetkezeti tagság 25-30 százalékát szerzi meg a szakmunkás-bizonyítványt.

a képzés hatékonyságának fokozására most számos intézkedést hoztak a megyében. már a múlt évben bevezették, hogy az általános iskolák hetedik és nyolcadik osztályát végző dolgozók az általános iskolai tananyag mellett elsajátíthatják a szakmunkásképző tanfolyam első-és második éves anyagát és az iskola befejezése után féléves tanfolyam elvégzésével megszerezhetik a mezőgazdasági szakmunkásbizonyítványt. a tapasztalatok azt mutatják, hogy ez az oktatási forma jól bevált, ezért a következő időszakban tovább bővítik azoknak az iskoláknak a számát, ahol a dolgozók iskoláját végzők egyúttal a szakmunkásképző-tanfolyam anyagát is elsajátíthatják.

az oktatás színvonalának emelése érdekében ősztől a legtöbb helyen nem esti, hanem nappali tanfolyamokon tanulnak a jövő szakmunkásai. kisebb körzeteket alakítanak ki, ahol hetenként egy-kétnapos foglalkozást tartanak több falu hallgatói számára. ezekre a napokra a termelőszövetkezet az alapszabályban előírt munkaegységet írja jóvá.

új alapokra helyezik a fiatal mezőgazdasági tanulók oktatását is. a hároméves tanfolyam ideje alatt eddig hetenként 4 napon gyakorlati és 2 napon elméleti tárgyakkal foglalkoztak. győrről kísérelték ki a mezőgazdasági gépész-és zöldségtermesztő tanfolyamot indítani, ahol 3 napon gyakorlati és 3 napon elméleti oktatásban részesülnek a fiatalok. ezzel lehetővé teszik a fiataloknak, hogy a szakközépiskolák első két évének közismereti tárgyait is elsajátíthassák, majd a harmadik, negyedik osztályt levelező úton fejezzék be és megszerezzék az érettségi bizonyítványt. a hároméves szakmunkás tanfolyamot végző fiatalok szerződést kötnek a termelőszövetkezetekkel, s miután a középiskola utolsó két osztályát levelező úton végzik, tanulmányi idejük alatt sem szűnik meg közvetlen kapcsolatuk a gazdaságokkal. /mti/

--

12.10 /zs B²

- 17 -

bb. 29. kibővített ülést tartott a budapesti pártbizottság

kz tm csm zs

1963. július 29.

a budapesti pártbizottság hétfőn kibővített ülésen vitatta meg a budapesti tanácsok feladatait a viii. pártkongresszus határozatainak végrehajtásában. a napirend előadója: czikesz józsefné, a pártbizottság titkára volt.

a pártbizottság ülésén résztvettek a fővárosi tanács elnöknelyettesei és a kerületi tanácselnökök. beható vita után a pártbizottság irányelveket fogadott el a tanácsok vezető- és irányító munkájáról. a vitában felszólalt gáspár sándor az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára. /mti/

bb.30. szerkesztőségek figyelmébe

kérjük, hogy a vasárnapi bb 30-as hírünket a következők figyelembevételével használják fel:

az előadás sikeréért jogos volt az aggodalom, mert 9 óra körül sötét felhők tornyosultak a dóm-tér fölött. negyed tizkor nagy zivatar támadt, megeredt a zápor, majd újra elállt, s a nagyszámu közönség a beloiannisz téri árkádok alatt várakozott. úgy tűnt, hogy körülbelül egyórás megszakítással folytathatják az előadást, az első azonban ismét megeredt. ezért a szabadtéri játékok igazgatósága úgy határozott, hogy a félbeszakadt trubadur előadást hétfőn este 8 órakor folytatják. az előadásra a vasárnapi jegyek érvényesek ,,, -mti-

12.16 -zs

- 18 -

bb.31. vasárnap és hétfőn 22 vagon dinnye érkezett a fővárosba - olcsobbodás az idénytermékekben

i n. j. /j csm ká

1963. július 29.

a nagyvásártelepre vasárnap és hétfőn 53 vagon és 79 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 6 vagon étkezési burgonya, 5 vagon paradicsom, 3 vagon főzőtök, 3 vagon uborka, 1 vagon alma, 10 vagon sárgadinnye, 12 vagon görögdinnye és 13 vagon citrom.

a földművelésszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata részére vasárnap és hétfőn 22 vagon dinnye érkezett. az ananász cukordinnyét kilónként 3.20, a turkesztánit és a togó-dinnyét 2.40, a görögdinnyét 3.40 forintért hozták forgalomba. idénytermékekben tovább tart az olcsobbodás. így a főzőtöket kilónként 1, a salátánakvaló uborkát 0.90, a kovásznivalót 2, a juliskababot 4.40. a tölténivaló zöldpaprikát 2.60-3.20, a kovács házi-féle csemegepaprikát és a hegyes erőspaprikát 2.60, a nemes almát 4-5, a rétesnekvalót 3.60-4.60, az osztályozott őszibarackot 2.50-13 forintért árusították. a tojás fogyasztói ára hétfőn így alakult: f-i. jelzésű és hűtőházi tojás darabonként 1.60, meszes tojás 1.50, lámpatörött 1.40; uszótojás 1.30 forint. / mti/

bb.32. időjárásjelentés

tr csm cz

1963. július 29.

a meteorológiai intézet jelenti 1963 július 29-én hétfőn délben:

holnap kisé javul az idő

a szombati nap folyamán észak-nyugat felől beáramlott hűvösebb légtömegek a kárpát-medence térségében nyugalomba jutottak és tegnap a kárpát-medence sajátos viszonyai között szokatlan magassági ciklon következett, aminek következtében a felhőzet egyre vastagabbá vált, majd kiadós esők indultak meg. hazánkban tegnap hajnalban derült, csendes idő volt, majd az említett időjárási folyamat következtében délelőtt gyorsan beborult az ég és sok helyen kezdett esni az eső, többnyire zivatarok kíséretében. a keleti határmegyékre nem terjedt ki az általános időromlás, békéscsaba, miskolc vonaláról keletre 10-12 órán át sütött a nap. a hőmérséklet napközben a tiszántúlon 25-29, máshol 20-25, a nyugati határmegyékben pedig csak 17-20 fokig emelkedett. ma hajnalra keleten 13-16, nyugaton 10-13 fokig hűlt le a levegő. a 24 óra alatt lehullt eső mennyisége szokatlanul szeszélyes képet mutat. az ország észak-keleti részén, záhony, csenger környékén egyetlen csepp sem esett ma reggel 7 óráig, viszont a hegyvidéken, a duna-tisza közén, valamint a tiszántul déli felében jelentős mennyiséget, nagy általánosságban 20-40 millimétert, szolnokon 53, mezőcsáton 67, dévaványán 73 millimétert mértek. a dunántul nyugati felében ezúttal csak csekély esők voltak. / folyt . köv. /

15.20

- 19 -

bb.32. időjárás ...1.folyt/

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 17 fok volt, a sokévi átlagnál 5.2 fokkal alacsonyabb, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 19 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete fiófokon 20 fok.

várható időjárás keddig: szakadozottabb felhőzet, főként a mai nap folyamán több helyen még eső, zivatar. a dunántúlon helyenként élénk északi, máshol mérsékelt délnyugati szél. a hőmérséklet a dunántúlon emelkedik, keleten alig változik. várható legalacsonyabb hőmérséklet 12-16, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 22-25 fok között.

a duna vízállása budapestnél július 29-én hétfőn délben 242 cm./mti/

--

bb.33. megnyitott a felsőtárkányi kisz-tábor - több mint ezer fiatal tanul a festői környezetben

vid/hi/tné csm sr

1963. július 29.

felsőtárkányon hétfőn megnyitotta kapuit a heves megyei kisz-fiatalok vezetőképző tábora. a festői környezetben elhelyezett és korszerű felszereléssel ellátott táborban 270 fiatal kezdte meg a tanulást. a kisz szervezetek előtt álló időszerű politikai és szervezési feladatokkal ismerkednek meg itt a fiatalok, felsőtárkányban az idén több mint ezer fiatalot képez ki a heves megyei kisz-bizottság./mti/

--

bb.35. a magyar svájci diplomáciai kapcsolatok nagykövetségi szintre emelése

bé csm bs

1963. július 29.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és a svájci államszövetség szövetségi tanácsa elhatározta, hogy diplomáciai képviselőiket kölcsönösen nagykövetségi rangra emelik./mti/

15.50/a

--
- 20 -

ks

szerkesztőségek figyelmébe :

mai bb.29. sz. hírünkben / kibővített ülést tartott .../

a név helyesen :

c s i k e s z j ó z s e f n é

/ mti-

--

bb 34. fonott butor a lakásban - kiállítás nyílt a lenin körúti lakberendezési áruházban

sz/hné/m/ki

1963. július 29.

hétfőn a lenin körúti lakberendezési áruházban kiállítás nyílt a kisipari szövetkezetek újoncainak, fonott butoraiból. mintegy hetvenféle lakberendezési tárgyat mutatnak be, főként olyanokat, amelyek nemcsak kerti butorként használhatók, hanem jól beilleszkednek a modern lakások környezetébe, s hangulatosabbá teszik azokat.

a kosárfonás és a fűz vessző-butor készítése régi mesterség hazánkban. most 52 háziipari szövetkezet tagjaként 6000 család foglalkozik vele. készítményeikből 60 millió forint értékű kerül exportra évente és egyre keresettebbek a fűz vesszőből és a nádból fonott butorok. a külföldi keresletet teljes mértékben ki sem tudják elégíteni, de a belkereskedelem kérésére mégis úgy döntöttek, hogy ezután a készülő butordarabok egy részét a hazai üzletekben hozzák forgalomba. a bemutatott újoncainak fonott butorok többsége máris kapható s amennyiben a kiállítás alkalmával rendezendő közvéleménykutatás után úgy látják, hogy a vásárlók igénylik, a többinek is megkezdik készítését a harmadik negyedévben. az újoncainak butorokhoz a már ismert hagyományos anyagokon kívül felhasználtak vietnami nádat és fémvázakat is. a megnyitón az a lakrész aratta a legnagyobb sikert, amelyben fonott támlával körülvett rekamlert és náddal átszőtt, fémváz választófalat helyeztek el. a kiállítás tíz napon át tekinthető meg. /mti/

--

16.15/a

- 21 -

ks

bb 36. a frontfejtések előrehaladásának gyorsításával az év végéig ötvenezer tonnával több szenet termelnek a tervezettnél a borsodi bányászok

vid/te/m/ki

1963. július 29.

a borsodi szénbányászati tröszt üzeimben a termés nagyobb részét a nagytermelékenységű frontfejtések adják. az átlag 1.8 méter vastag széntelepekben 32 frontfejtés működik, amelyek összhossza 2.800 méter. a tröszt műszaki vezetői felmérték a frontfejtések első félévi termelését és megállapították, hogy a frontok előrehaladási sebességét növelni lehet. kiszámították, hogy ha naponta tíz centiméterrel gyorsabb az előrehaladás, akkor az év végéig mintegy 50.000 tonna szenet tudnak termelni terven felül - minden külön beruházás nélkül.

a frontfejtéseken dolgozók, elsősorban a szocialista frontbrigádok kezdeményezésére, elhatározták, hogy hétfőtől az előrehaladási sebességet naponta tíz centiméterrel növelik. a kamrafejtésen dolgozó csapatok vállalták, hogy egy-egy kamrafejtésből naponta egy tonnával több szenet termelnek.

igy a tervezettnél korábban fejtik le a bányászok az előkészített szénmezőket, az új munkahelyekre tehát korábban lesz szükség. ezért az elővájáson dolgozó csapatok is növelik a vágatkihajtás ütemét és a szelencsapatoknak folyamatosan előkészített munkahelyet adnak át. /mti/

bb 37. beiktatták hivatalába az országos idegenforgalmi tanács új főtitkárát

t sl/tm/m/ki

1963. július 29.

kossa István, közlekedés- és postaügyi miniszter a minisztérium vezető munkatársainak jelenlétében hétfőn délután beiktatta hivatalába dr. Vitéz Andrást, az országos idegenforgalmi tanács új főtitkárát. a beiktatáson részt vett dr. Gyálmós János, a fővárosi tanács vb elnökhelyettese és Szili Géza, az MSZMP központi bizottságának osztályvezetőhelyettese. /mti/

bb 38. a tavalyinál majdnem egymillió tonnával több tüzelő kerül forgalomba az idén - a torlódások csökkentésére meghosszabbítják a tüzelőtelepek nyitvatartását - sajtótájékoztató a tüzelőhelyzetről

t tó/tm/m/ki

1963. július 29.

a belkereskedelmi minisztérium tüzipar felügyelőségének vezetői hétfőn tájékoztatták a sajtó munkatársait a jelenlegi tüzelőhelyzetről és az ellátás várható alakulásáról. /folyt.köv./

16.50/a

- 22 -

bb 38. /a tavalyinál ... 1. folyt./ m

elmondották, hogy más évektől eltérően az idén a hosszú ideig tartó tél következtében teljesen elfogyott a náztartások tüzelőkészlete, tartva az elmúlt téli ellátási nehézségek megismétlődésétől, az idén jelőre igyekeznek mindenki beszerezni a téli tüzelőt, az érdeklődés az elmúlt hetekben olyan nagyfokú volt, hogy helyenként már torlódás keletkezett, s a tüker-telepek csak hosszabb időre tudják vállalni a szállítást. a torlódás oka, hogy a rendelkezésre bocsátott szenet és brikettet a tüker nem néhány hétre koncentrálnak, hanem a termelésnek megfelelően, hosszabb idő alatt, ütemesen kapja. a tüzelővásárlók megnyugvással vehetik tudomásul, hogy amíg az elmúlt években átlag 400-500 ezer tonnával növekedett az értékesített tüzelő mennyisége az előző évhez képest, addig ebben az évben - a kormány külön intézkedései nyomán - majdnem egymillió tonnával több tüzelőt biztosítottak a lakosság részére, mint tavaly. már az év első felében csaknem 400.000 tonnával több tüzelő fogyott mint a múlt év hasonló időszakában.

a lakosság tüzelőanyag-ellátása alapjaiban hazai szénrel és brikettel történik. ezeken kívül importálunk - elsősorban a központi-fűtéses házak, intézmények részére - daraszénrel és kisebb mennyiségben ndk-brikettet is. sokan kifogásolják, hogy nem jutnak ndk-briketthez. ezzel kapcsolatban felügyelőség vezetői elmondták, hogy ennek a szénfajtának évről-évre növekszik a behozatala, tekintettel azonban import jellegére, a tükernek nem áll módjában az igényeket korlátlanul kielégíteni.

az igen népszerű szót tüzelőakcióban az idén is 500 millió forint értékű, körülbelül egymillió utalványt osztottak ki. eddig ennek már több mint 50 százalékát beváltották és az akciót szeptember végéig teljes egészében lebonyolítják. mintegy 900 ezer háztartás, téli tüzelőjéről gondoskodnak így. kedvezően alakult a közületek és a központifűtéses házak ellátása. a közületek legnagyobb része a tavalyinál máris lényegesen több tüzelőt vett át, s a teljes ellátásukhoz szükséges szén folyamatosan rendelkezésre áll.

az átlagosnál nagyobb forgalomban komoly feladat a tüzelőtelepek megfelelő áruellátása. ez év március 31-én, a téli szezon végén, 150.000 tonna tüzelőt tároltak az állami és a szövetkezeti telepeken. jelenleg a telepeken levő áruk mennyisége 300 ezer tonna. úgy tervezik, hogy a hideg idő beálltáig ezt a mennyiséget megduplázzák.

jelenleg a tüzelőanyag házhozszállítása is nagyobb gondot jelent a szokásosnál. ennek magyarázata, hogy szállítóeszközök csak korlátozott számban állnak rendelkezésre. az iparban a tél okozta elmaradás pótlása, a mezőgazdaságban pedig a termények szállítása a fuvarszállítók nagyobb mennyiségét köti le, mint az előző évek hasonló időszakában. a szállítási nehézségek elhárítására és a rendelésnél tapasztalható torlódás csökkentésére elrendelték a tüzelőtelepek nyitvatartásának meghosszabbítását, s ahol szükséges, a vasárnapi nyitvatartást, illetve kiszállítását is. a közületekhez éjszaka is szállítanak. /mti/

17.00/a

- 23 -

16.50/a

bb 39. öntözéses és kertészeti szakmunkásvizsgát tettek a gyulai tudószanatórium gyógyultjai

vid j szb ká

1963. július 29.

a festői környezetben levő gyulai józsef attila tüdőszanatóriumban a télen kertészeti és öntözéses szakmunkás-képző-tanfolyamot szerveztek azok részére, akik már meggyógyultak. lakást, ellátást biztosítottak számukra és lehetővé tették, hogy a szakmát a gyakorlatban is elsajátíthassák. a tanfolyam záróvizsgáit hétfőn rendezték meg: huszonegyen vizsgáztak jó eredménnyel. /mti/

bb 40. nagyszerű magyar hét rio de janeiroban

i vt/tr szb zs

1963. július 29.

a braziliai rio de janeiroban nagyszerű magyar hetet rendeztek. a sao cristovac imperial klubban reprodukciós kiállításon film- és népművészeti bemutatót is tartottak. a záróest műsorában fellépett bartha alfons, a magyar állami operaház tagja, a rioi énekverseny díjnyertese, s közreműködött több brazil ének- és zeneművész.

a magyar hét eseményeiről az egyik rioi televízió felvétel készített, amelyet műsorába iktat. /mti/

bb 41. korszerűsítik az algyői hidat

vid te szb ki

1963. július 29.

az algyői tiszahidat korszerűsítik. a meder fölötti szerkezetet már két évvel ezelőtt kicserélték, most pedig megkezdtek a hid többi szakaszán a burkolat felújítását.

az állandóan növekvő közúti forgalom gyorsítására, a felújítással egyidőben kibővítik a közúti pályát. megszüntetik a két gyalogjárdát, s helyettük egyet szerelnek fel a rácsos híd szerkezetén kívül.

a mintegy fél évig tartó munka idején, hétfőtől, a közúti forgalmat a hid közelében összeállított pontonhídon bonyolítják le, s a vonatok közlekedési rendjét is módosították. a munkát úgy szervezték meg, hogy a sebes- és munkásvonatok, valamint egyes tevérvonatok korlátozás nélkül közlekednek, az egyéb vonatok utasforgalmát pedig ingajáratok, átszállással oldják meg. /mti/

17. 10/a

- 24 -

bb 42. gyorssegély a jugoszláviai földrengés károsultjainak - a napokban újabb szállítványokat indít utba a magyar vöröskereszt

i lv/tm szb zs

1963. július 29.

a magyar vöröskereszt a jugoszláviai földrengés hírére azonnali gyorssegélyt indított a károsultaknak. szombaton éjjel teherautón mintegy 150 000 forint értékű adományt, 500 takarót és 200. lepetű szállítottak belgrádba. a gyorssegélyt elkísérte a magyar vöröskereszt képviselője is.

hétfőn a magyar vöröskereszt központjában az illetékes minisztériumok és társadalmi szervezetek képviselői értekezletet tartottak. operatív bizottságot alakítottak, amelynek feladata, hogy összeállítsa a legközelebbi segélyszállítványokat. a megbeszélés eredményeként a napokban újabb csomagokat, gyógyszereket, ruházati tárgyakat és más adományokat küldenek majd a földrengés sújtotta településekre. /mti/

bb 43. a magyar vöröskereszt 2. kongresszusának előkészítéséről tanácskoznak a vöröskereszt megyei titkárai

i ms/gg szb sr

1963. július 29.

hétfőn a magyar vöröskereszt székházában megkezdődött a vöröskereszt megyei titkárainak kétnapos értekezlete. a tanácskozáson elsősorban a magyar vöröskereszt 2. kongresszusának előkészítésével kapcsolatos teendőket vitatják meg. ezenkívül a vöröskereszt második félévi feladataival és a szervezeti szabályzat módosításával foglalkoznak.

vollár jánosnak, a magyar vöröskereszt budapesti titkárnak bevezető előadását vita követte. /mti/

bb 44. franciaországi tanárok látogatása a pedagógusok szakszervezetében

k/m/zs

1963. július 29.

az ufu /union francaise universitaire/ pedagógusainak magyarországon tartózkodó csoportja hétfőn látogatást tett a pedagógusok szakszervezetének székházában. a francia vendégek baráti beszélgetést folytattak a szakszervezet vezetőivel. /mti/

17. 20/a

- 25 -

Rek

bb 45. közlekedési balesetek

1 bc/tr/m/sr

1963. július 29.

szlávik jános uttisztító, dunakeszi lakos a 4. kerületi szilágyi utca 16 számú ház előtt menet-közben leugrott egy 12-es villamosról. az ugrás rosszul sikerült, s a vigyázatlan ember súlyosan megsérült. kórházba szállították.

a könyves kálmán körút és a mester utca torkolatában figyelmen kívül vezetett motorkerékpárt ferenczi imre segéd munkás: összeült között egy 30-as villamossal. a figyelmetlen motoros súlyosan megsérült és kórházba került.

a 7. kerület majakovszkij utca és rózsza ferenc utca kereszteződésében egy teherautó - mert vezetője, horváth lajos elmulasztotta az elsőbbségadást - összeült között egy motorkerékpárral. utóbbi vezetője, kontra tiber autószerelő súlyosan megsérült. kórházba vitték. /mt1/

bb 46. a lottó jutalom sorsolás főnyereményei

1 tó/tm/m/ki

1963. július 29.

a lottó hétfői tárgynyemény huzásán a 27. játék hét szelvényei között összesen 796 tárgyjutalmat sorsoltak ki, ezuttal 9 főnyeremény, három öröklakás és hat személygépkocsi jutott a legszerencsésebb lottózóknak. azért hat személygépkocsi, mert az elmúlt havi sorsolásnál egy nyertes nem jelentkezett az autó átvételére. a főnyereményeket a következő szelvények tulajdonosai nyerték:

egyszoba-hallos komfortos öröklakás a baross téren épülő lottó-palotában: 555.912, 4.028.904, 7.562.810.

skoda-oktavia szuper-személygépkocsi: 705.727, 2.617.182, 8.612.922, 9.013.354.

moszkvics személygépkocsi: 7.144.516, 7.643.474. /mt1/

bb 47. negyven külföldi hallgató a tit pécsi nyári szabadegyetemén

vid/tné/m/sr

1963. július 29.

a pécsi tanérképző főiskola dísztermében hétfőn ünnepélyesen megnyitott a tit pécsi nyári szabadegyeteme. negyven külföldi - lengyel és német - és negyvenegy hazai résztvevőjét dr. cholnoky lászló, a pécsi orvos-tudományi egyetem rektora üdvözölte. /folyt.köv./

17.40/ya

- 26 -

bb 47. /negyven külföldi... .1. folyt./- szb

gócz géla, a tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese megnyitójában elmondotta, hogy most hatodikban rendezik meg a pécsi nyári szabadegyetemet, amely iránt itthon és külföldön növekvő érdeklődés mutatkozik. olyan résztvevői is vannak a szabadegyetemnek, akik már negyedszer térnek vissza a szépfekvésű, történeti emlékekben és természeti szépségekben gazdag város falai közé. dr. takács józsef, a tit baranya megyei titkára, a szabadegyetem igazgatója kívánt kellemes időtöltést a szabadegyetem hallgatóinak, akiket a tanárképző főiskola lát vendégül.

a szabadegyetem résztvevői előadásokat hallanak baranya tudományos életéről, néprajzi, kulturtörténeti vonatkozásairól. kirándulnak a környező nevezetesebb helyekre.

a pécsi nyári szabadegyetem augusztus 10-én zárul. /mt1/

bb 48. r.k. nehru sajtókonferenciája

t bi/tné szb sr

1963. július 29.

r.k. nehru, az indiai külügyminisztérium főtitkára, aki párizsban, bomban, belgrádban és prágában tett látogatás után érkezett budapestre, itt-tartózkodása alkalmából fogadta a magyar és a külföldi sajtó képviselőit, bevezetőben elmondta, hogy öt hónap leforgása alatt másodikban jár magyarországon, ezuttal feleségével együtt, alkalmuk volt több magyar vezetővel beszélgetni és hétfőn délután indulnak tovább moszkvába. gyönyörű vidékeket láttak, barátokkal találkoztak és nagyon boldogok voltak itt-tartózkodásuk alatt.

r.k. nehru a továbbiakban a sajtó képviselőinek a kérdéseire válaszolt.

mi a véleménye főtitkár úrnak a magyar-indiai kulturális és gazdasági kapcsolatok alakulásáról? - szölt az egyik kérdés.

r.k. nehru: magyarország és india között néhány év óta kulturális, gazdasági, ipari és műszaki téren szoros az együttműködés. ez számunkra nagyon gyümölcsöző. india erősen fejlődik - különösen az iparosítás vonalán - és így nagyon fontos, hogy az iparilag fejlettebb országoktól segítséget kapjunk. ugyanakkor ez a gazdasági és kulturális együttműködés mindkét ország érdekeit szolgálja, sőt az egész világnak érdekében áll, mert az országok közötti baráti kapcsolatokat erősíti.

/folyt.köv./
18.00/a

- 27 -

PKK

bb 48. /r. k. nehru... 1. foly./- szb

- india - mondotta a továbbiakban r.k. nehru - a nemzetközi együttműködésre támaszkodó békés fejlődés útját választotta. mi támogatjuk az együttműködést a fejlettebb országokkal, nyugati és keleti országokkal egyaránt. támogatjuk az együttműködést a szocialista országokkal, köztük magyarországgal. reméljük, hogy ez az együttműködés elő fogja mozdítani a népek közötti egyetértést és békés együttműködést is.

- az önellátási törekvéseket nem helyeseljük, - hangoztatta ezután nehru főtitkár -, mert ezek olyan terheket rónak a népekre, amelyeket a gazdaságilag különben is gyengén fejlett országok népei nem tudnának elviselni.

tudna-e főtitkár ur részletesebb tájékoztatást adni magyarországon folytatott megbeszéléseiről? - hangozott egy másik kérdés.

r.k. nehru: általánosságban azt mondhatom, hogy a kérdések, amelyekről tárgyaltunk, az egész világot foglalkoztató nagy problémával, a háború és a béke problémájával álltak kapcsolatban. a moszkvai atomcsend-megállapodás hírére mind india, mind magyarország örömmel fogadta és a jelenlegi világhelyzetben pozitívként értékeljük. reméljük, hogy ez csak az első lépés olyan további, szélesebbkörű egyezmények megkötése irányában, amelyek a nemzetközi feszültség enyhülését és a nemzetek közötti együttműködést fogják elősegíteni.

a következő kérdés így hangozott:

a nemzetközi sajtó jelentése szerint manubai sah indiai külkereskedelmi államminiszter olyan nyilatkozatot tett, amely szerint a szocialista országok közül magyarország india második legnagyobb kereskedelmi partnere. tudna-e főtitkár ur néhány adatot közölni az india és a szocialista országok közötti kereskedelmi forgalom nagyságáról?

a kérdésre india budapesti nagykövete válaszolt.

s.v. patel: jelenleg az india és magyarország közötti kereskedelmi forgalom volumene 100 millió rupia, mindkét oldalon. a két kormány az a szándéka, hogy az elkövetkező három-öt esztendő alatt ezt a forgalmat kétszerezésre emelik. a szorosan vett kereskedelmi forgalom kívül széleskörű és nagyértékű ipari együttműködés is van folyamatban és ez az ipari együttműködés a munkamegosztás elve alapján ugyancsak tovább fog fejlődni.

a nagykövet után ismét r.k. nehru főtitkár vette át a szót:

/folyt.köv./
18.05/a

- 28 -

bb 48. /r.k. nehru... 2. folyt./- szb

- a szocialista országokkal folytatott kereskedelem számunkra három szempontból is előnyös. először: volumene állandóan növekszik; másodsor: iparcikkeket is tudunk exportálni; harmadsor: az export és az import kiegyenlítődik, tehát nincs szükségünk külföldi valutákra tartozásaink kiegyenlítéséhez.

- az iparunk fejlesztéséhez szükséges gépi felszereléseket és ipari nyersanyagokat egyre nagyobb mennyiségben hozzuk be a szocialista országokból. ugyanakkor nyersanyagainkat és saját gépiparunk termékeit is exportálni tudjuk a szocialista országokba.

- a napokban olvastuk, hogy india csatlakozni szándékozik az atomcsend-egyezményhez. mi erről a főtitkár ur véleménye? - hangozott a kérdés:

r.k. nehru: először is általánosságban szeretnék ebeszélni nukleáris kutatásainkról. úgy gondoljuk, hogy india a legfejlettebb az ázsiai országok között a nukleáris kutatások területén. nemrégiben az ENSZ egyik bizottsága megállapította, hogy india a közé a kilenc ország közé tartozik, amelyik képes atomfegyverek gyártására. mi azonban kezdettől fogva azt vallottuk, hogy a nukleáris kutatások területén elért eredményeinket sohasem fogjuk felhasználni atomfegyverek előállítására. ezért kezdettől fogva élére álltunk annak a mozgalomnak, amely az atomrobbantási kísérletek és az atomfegyvergyártás betiltását tűzte ki célul.

végezetül r.k. nehru főtitkár köszönetet mondott a sajtókonferencia szervezőinek és megköszönte a jelenlevő újságírók figyelmét. /mti/

bb 49. kállai gyula fogadta r.k. nehru, az indiai külügyminisztérium főtitkárát

te szb sr

1963. július 29.

kállai gyula, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnökhelyettese hétfőn fogadta r.k. nehru, az indiai külügyminisztérium főtitkárát, akivel barátságos légkörben eszmecsere folytatólag a két országot érintő kérdésekről. a beszélgetésnél jelen volt s.v. patel india budapesti nagykövete és nagy jános nagykövet.

x x x

/folyt.köv./

18.14/a

- 29 -

bb 48. /r. k. nehru... 1. foly./- szb

- india - mondotta a továbbiakban r.k. nehru - a nemzetközi együttműködésre támaszkodó békés fejlődés útját választotta. mi támogatjuk az együttműködést a fejlettebb országokkal, nyugati és keleti országokkal egyaránt. támogatjuk az együttműködést a szocialista országokkal, köztük magyarországgal. reméljük, hogy ez az együttműködés elő fogja mozdítani a népek közötti egyetértést és békés együttműködést is.

- az önellátási törekvéseket nem helyeseljük, - hangzott ezután nehru főtitkár -, mert ezek olyan terheket rónak a népekre, amelyeket a gazdaságilag különben is gyengén fejletti országok népei nem tudnának elviselni.

tudna-e főtitkár ur részletesebb tájékoztatást adni magyarországon folytatott megbeszéléseiről? - hangzott egy másik kérdés.

r.k. nehru: általánosságban azt mondhatom, hogy a kérdések, amelyekről tárgyaltunk, az egész világot foglalkoztató nagy problémával, a háboru és a béke problémájával álltak kapcsolatban. a moszkvai atomcsend-megállapodás hírére mind india, mind magyarország örömmel fogadta és a jelenlegi világhelyzetben pozitívként értékeljük. reméljük, hogy ez csak az első lépés olyan további, szélesebbkörű egyezmények megkötése irányában, amelyek a nemzetközi feszültség enyhülését és a nemzetek közötti együttműködést fogják elősegíteni.

a következő kérdés így hangzott:

a nemzetközi sajtó jelentése szerint manubai sah indiai külkereskedelmi államminiszter olyan nyilatkozatot tett, amely szerint a szocialista országok közül magyarország india második legnagyobb kereskedelmi partnere. tudna-e főtitkár ur néhány adatot közölni az india és a szocialista országok közötti kereskedelmi forgalom nagyságáról?

a kérdésre india budapesti nagykövete válaszolt.

s.v. patel: jelenleg az india és magyarország közötti kereskedelmi forgalom volumene 100 millió rupia, mindkét oldalon. a két kormány az a szándéka, hogy az elkövetkező három-öt évtized alatt ezt a forgalmat kétszerezésre emelik. a szorosan vett kereskedelmi forgalom kivül széleskörű és nagyértékű ipari együttműködés is van folyamatban és ez az ipari együttműködés a munkamegosztás elve alapján ugyancsak tovább fog fejlődni.

a nagykövet után ismét r.k. nehru főtitkár vette át a szót:

/folyt.köv./
18.05/a

- 28 -

bb 48. /r.k. nehru... 2. folyt./- szb

- a szocialista országokkal folytatott kereskedelem számunkra három szempontból is előnyös. először: volumene állandóan növekszik; másodsor: iparcikkeket is tudunk exportálni; harmadsor: az export és az import kiegyenlítődik, tehát nincs szükségünk külföldi valutákra tartozásaink kiegyenlítéséhez.

- az iparunk fejlesztéséhez szükséges gépi felszereléseket és ipari nyersanyagokat egyre nagyobb mennyiségben hozzuk be a szocialista országokból. ugyanakkor nyersanyagainkat és saját gépiparunk termékeit is exportálni tudjuk a szocialista országokba.

- a napokban olvastuk, hogy india csatlakozni szándékozik az atomcsend-egyezményhez. mi erről a főtitkár ur véleménye? - hangzott a kérdés:

r.k. nehru: először is általánosságban szeretnék ebeszélni nukleáris kutatásainkról. úgy gondoljuk, hogy india a legfejlettebb az ázsiai országok között a nukleáris kutatások területén. nemrégiben az ENSZ egyik bizottsága megállapította, hogy india a közé a kilenc ország közé tartozik, amelyik képes atomfegyverek gyártására. mi azonban kezdettől fogva azt vallottuk, hogy a nukleáris kutatások területén elért eredményeinket sohasem fogjuk felhasználni atomfegyverek előállítására. ezért kezdettől fogva élére álltunk annak a mozgalomnak, amely az atomrobbantási kísérletek és az atomfegyvergyártás betiltását tűzte ki célul.

végezetül r.k. nehru főtitkár köszönetet mondott a sajtókonferencia szervezőinek és megköszönte a jelenlevő újságírók figyelmét. /mtl/

bb 49. kállai gyula fogadta r.k. nehru, az indiai külügyminisztérium főtitkárát

te szb sr

1963. július 29.

kállai gyula, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnökhelyettese hétfőn fogadta r.k. nehru, az indiai külügyminisztérium főtitkárát, akivel barátságos légkörben eszmecserét folytatott a két országot érintő kérdésekről. a beszélgetésnél jelen volt s.v. patel india budapesti nagykövete és nagy jános nagykövet.

x x x

/folyt.köv./

18.14/a

- 29 -

bb 49. /kállai gyula fogadta... 1. folyt./ szb

r.k. nehru, az indiai külügyminisztérium főtitkára és felesége néhány napos magyarországi látogatás után hétfőn elutazott hazánkba. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren mód péter, a külügyminiszter első helyettese és a külügyminisztérium több vezető munkatársa a búcsúztatta. ott volt s.v. patel az indiai köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete. /mti/

bb 50. incze jeno külkereskedelmi miniszter hazaérkezett ausztriából

i sz/gg szb -cz

1963. július 29.

incze jeno külkereskedelmi miniszter, aki dr. bruno pittermann alkancellár vendégeként néhány napot ausztriában töltött, visszaérkezett budapestre. incze jeno részt vett a salzburgi ünnepi játékok megnyitóján és a játékokkal kapcsolatos rendezvényeken, továbbá látogatást tett néhány osztrák államosított üzemben. a magyar külkereskedelmi miniszternek az osztrák alkancellárral folytatott megbeszélései alapján, illetve a két ország illetékes szervei közötti előzetes tárgyalások eredményeként jegyzőkönyvet írtak alá. a jegyzőkönyv alapján lehetőség nyílik a két ország gazdasági kapcsolatainak további bővítésére. incze jeno miniszternek ausztriában alkalma nyílt arra, hogy az osztrák kormány tagjain kívül megbeszéléseket folytasson az ott tartózkodó andré spinoy belga gazdasági és energiaügyi miniszterrel is. a megbeszéléseken megvitatták Magyarország és Belgium közötti gazdasági kapcsolatok néhány kérdését. /mti/

bb 53. harminc tagu, tit aktivistákból álló delegáció

gg szb bs

1963. július 29.

utazott tapasztalatcserére az ndk-ba, dr. kocsis ferencnek, az élet és tudomány főszervezőjének vezetésével. /mti/

18.44/a

- 30 -

bb 51. kiadós, jó esőket kapott vasárnap és hétfőn az ország nagy része - a hőmérséklet sokhelyütt a felére csökkent - most lassu felmelegedés kezdődik

i cs/gg szb ká

1963. július 29.

a kárpát medence különleges éghajlati adottságának köszönhetjük, hogy a szombaton nyugatról érkezett zivatarfront nem siklott el az ország felett, hanem - a ritka meteorológiai jelenségek egyikének, a magassági ciklonörvénynek - hatására, a kánikulai napokban felgyűlt vízgőz hirtelen tömegesen emelkedett a magasba, és záporok, zivatarok, csendes esők formájában kicsapódott. a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán adott felvilágosítás szerint vasárnap és a hétfőre virradó éjszaka a dunántul nyugati szegélye és a tiszta fele szakaszát övező kisebb területeken kivételével az egész ország jó, helyenként bőséges esőket kapott. kaposvár és magyaróvár vonalától nyugatra általában 10 milliméteren alatti, ettől keletre, a duna vonaláig 10-20, a duna-tisza közén 20-40, a mátra és a Bükk hegységben és a környező vidékeken 20-60, a dunántul és az alföld déli felén 40-40 milliméteres esőket kapott elég jó eloszlásban. még az ugynevezett „száraz háromszögben”, is szerte felfrissültek a mezők, a mulasztottak egy részét most pótolta az időjárás: szolnok, cegléd, kecskemét, nagykovács, kiskunfélegyháza és szeged környékén 22-53 milliméter csapadék hullott. turkeve környékén felhőszakadás jellegű zivatar zajlott, amely rövid idő alatt 73 liter vizet zúdított alá a terület minden négyzetméterére. a hortobágyi hatástavak környékéről és bács megye néhány vidékéről jégesőt is jelentettek.

budapesten a meg-megujuló záporok, illetve csendes esők hétfőn reggelig 15-21 milliméter csapadékot adtak.

a vasárnapi hőmérsékleti maximumok a dunántulon 17-20, az ország keleti felében 20-25 fokig emelkedtek. hétfőn - a kiadós esők hatására - tovább csökkent a hőmérséklet: a koradélutáni órákban a nyugati megyék zöme 14-15, az alföldi vidékek 18-21 fokot jelentettek, s csupán békéscsabán emelkedett a hőmérséklet még 23 fokig.

hétfőn zömmel a vasárnapi csapadékhiányos vidékek részesültek a frissítő esőkből. sopron, szentgotthárd, szombathely, zalaegerszeg, nagykanizsa, valamint szeged vidékén csendes esőket folytatódott a zivatarok sora. síófokon a délutáni órákban erős zivatar zajlott.

/folyt.köv./

48.50/a

- 31 -

bb 51. /kiadás jó esőket ... 1. folyt./ m

bács-kiskun megyei jelentés szerint, a duna-szla-közén már erősen silylették a hosszantartó, száraz meleg időt a szántóföldi növények, egyes vidékeken már hónapok óta nem volt kiadósabb eső. kalocsa vidékén a szárazság miatt többhelyütt fejletlenek a fűszerpaprika tövek, s a szokottnál kevesebb csövet neveltek. a rossz víztároló homokon pedig már sárgult a kukorica. vannak vidékek, ahol kissé már megkésve érkezett a vasárnap lehullott nagymennyiségű csapadék, de így is milliókat ért. meggyeszerre felfrissültek a növények, különösen jókor érkezett még a csapadék a gazdag termést ígérő szőlőkre. a másodvetésű növények ugyancsak új erőre kaptak, s most szemlátomást növekszenek.

szabolcs-szatmár megye határát, amely több mint egy hónapja nem kapott számottevő mennyiségű csapadékot, helyenként 20-22 milliméter eső áztatta meg. a már fonnyadozó kukorica és burgonya szinte újjászületett.

a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgatóságán az a vélemény, hogy kicsit ugyan megkésve, de még mindig jókor jött a vasárnapi és hétfői országszerte eső ahhoz, hogy a még fejlődésben levő növények új erőre kapjanak, pótolják az elmúlt hetek veszteségeit. a 15 milliméteren aluli esők elsősorban a növényzet feljűdülését eredményezték, ahol pedig 15 milliméternél nagyobb mennyiségű csapadék hullott, igen jó hatással volt a kukoricára, cukorrépára, valamint a kései fajtájú burgonyára. ugyanígy a szőlőültetvények és gyümölcsösök is sokat nyertek az esővel, főleg az almáskertek. a bőséges csapadékot kapott vidékeken sokkal könnyebb lesz a talajmunka, s a gépek jobb munkát végezhetnek.

a meteorológusok véleménye szerint most a hőmérséklet lassan emelkedni kezd, kisebb arányú lesz a felhősödés, szórványosan azonban még számíthatunk záporokra, zivatarokra. a keddi hőmérsékleti maximumok országszerte 22-25 fok körül alakulnak. /mti/

...

bb 52. agyonnyomta vezetőjét a felborult traktor

vid/gg/m/ká

1963. július 29.

horváth miklós az enyingi állami gazdaság dolgozója zeton-super traktorával hétfőn lakásáról munkahelyére igyekezett. a vámi szőlőhegy és ozora között a felázott földuton figyelmetlenül vezetett, a gép megcsuszott, lefordult a mélyebben fekvő rétre, s maga alá temette vezetőjét, aki szörnyethalt.

az erőgépen utazott veszelszki józsef igarvámujtelepi lakos is, aki a dőlés pillanatában kirepült a traktorról, s így semmi baja sem történt. a szerencsétlenség ügyében vizsgálat indult. /mti/

...

18.55/a

- 32 -

PTA 50
OU B N01
TRADITION

bb 54. magyar-kubai barátsági nap pécsett

vid tné szb sr

1963. július 29.

a hazafias népfront baranya megyei bizottsága a kubai felszabadító mozgalom 10. évfordulója alkalmából hétfőn magyar-kubai barátsági napot rendezett pécsett. ebből az alkalomból pécsre látogatott dr. j. juan José fuxa sanz, a kubai köztársaság magyarországi nagykövete, vass miklósnak, a külügyminisztérium osztályvezetőjének kíséretében. a nagykövet tiszteletére a baranya megyei és a pécsi városi tanács fogadást adott, amelyen megjelentek a megye és a város társadalmi életének vezetői, közöttük rapai gyula, az mszmp baranya megyei bizottságának első titkára és ambrus j. j. pécs város pártbizottságának első titkára. a kubai nagykövetet dr. nagy gyula, a megyei tanács vb. elnökhelyettese és dr. galabár t. t. pécs városi tanács vb. titkára tájékoztatták baranya megye, illetve pécs életéről.

délután mintegy félezer érdeklődő részvételével magyar-kubai barátsági gyűlést rendeztek. a gyűlésen dr. j. juan José fuxa sanz nagykövet kuba forradalmáról és kuba mai életéről szolt. /mti/

bb 55. az angol kazánkovács-szakszervezet főtitkárának előadása a vasas szakszervezetben

t st/gg szb -cz

1963. július 29.

e. j. hill, az angol kazánkovácsok és hajóépítők szakszervezetének hazánkban tartózkodó főtitkára hétfőn délután a vasas szakszervezet székházában előadást tartott az angol munkásmozgalom helyzetéről, beszámolt magyarországi tapasztalatairól.

a főtitkár ismertette szakszervezetének 129 éves múltját, hangsúlyozva, hogy tagsága kemény harcot folytat a magasabb bérért, az életszínvonal emeléséért. elmondotta ezután, hogy nemzetközi kérdések megítélésében nem egyöntetű az angol szakszervezetek álláspontja, a kazánkovácsok szervezete azonban kitartó harcot folytat a nyugat-keleti kapcsolatok javításáért, a szakszervezeti világszövetség és a szabad szakszervezetek nemzetközi szövetségének közeledéséért.

magyarországi tapasztalatairól szólva kifejtette, hogy benyomásai sokkal kedvezőbbek, mint amilyenekre számított. mint mondotta, bizonyos szempontokból a magyar üzemek felülmúlják az angol gyárat. hazájában ugyyszólván alig található olyan szociális, kulturális és egészségvédelmi berendezések, mint amilyeneket magyarországon látott. angliába hazatérve minden lehetőséget megragad magyarországi élményeinek ismertetésére, hogy ezzel is eloszlasson félreértéseket, s az angol közvéleménnyel megismertesse az igazságot. /mti/

...

19.45/a

33 -

bb 56. időjárásjelentés

gg/m/c z

1963. július 29.

a meteorológiai intézet jelenti július 29-én hétfőn 19 órakor:

futó záporok, zivatarok

várható időjárás kedd estig: felhőátvonulások, több helyen futó zápor, zivatar. a dunántulon időnként élénk észak, máshol mérsékelt délnyugati szél. a hőmérséklet nyugaton emelkedik, máshol alig változik.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 22-25 fok között.
/mti/

bb 57. a dunántulon ötvenezen nézték meg eddig az africana együttes műsorát

vid/gg/m/cz

1963. július 29.

hétfőn dunaujvárosban megkezdte négynapos vendégszereplését az africana együttes. zsúfolt ház előtt mutatkozott be dunaujvárosban is az afrikai együttes, amely dunántuli városokban eddig huszonnyolc előadást tartott. ötvenezen gyönyörködtek műsorukban. a dunaujvárosi közönség is meleg szeretettel fogadta a guineai együttest. már a délutáni órákban kisebb-nagyobb csoportok vették körül a városban sétáló művészeket, este pedig forrón ünnepelték műsoruk közben a szereplőket.

a dunaujvárosi nagy érdeklődésre tekintettel a három napra tervezett vendégszereplést egy nappal meghosszabbították. /mti/

20.20/a

- 34 -

bb 58. a szegedi szabadtéri játékokon

vid gg szb -cz

1963. július 29.

vasárnap este az eső miatt félbeszakadt bemutatót, verdi trubadur című operáját. hétfőn este folytatták a darab második, befejező részével. ezt a „pótelőadást”, is több ezer főnyi nézőközönség előtt játszották le.

a szegedi szabadtéri játékok legközelebbi előadását július 31-én, szerdán tartják, amikor shakespeare szentiván-éji álom című vígjátéka lesz műsoron. a trubadur legközelebbi előadását csütörtökön tartják. /mti/

v é g e

21.-

- 35 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 150-400, 350-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1963. július 30.

bb 1. érdekes tervek, javaslatok a választott tanácsi szervek hatáskörének szélesítésére, a társadalmi ügyintézők számának növelésére

i zs/zs/m/zs

1963. július 30.

a fővárosi és a kerületi tanácsok rendszeresen napirenden tartják a választott tanácsi szervek hatáskörének növelését, a közigazgatási munkatovábbi demokratizálását. Legutóbb például a 8. kerületi tanács végrehajtó bizottsága tárgyalt e fontos kérdéscsoportról, s számos érdekes elképzelés, hasznos javaslat gyakorlati megvalósítására hozott határozatot, megállapították, hogy a szakigazgatási szervek mellett működő állandó bizottságok munkáját jelenleg 1.200 önkéntes ügyintéző, segíti - de a józsefváros lakói közül még sokszázan szívesen részt vállalnának a helyiipar, a kereskedelem, a lakásügyek, a népművelés, az oktatás problémáinak megoldásából. ezért azt a feladatot állították az érdekeltek elé, hogy a következő hetekben, hónapokban toborozzanak újabb társadalmi munkásokat a különböző tanácsi bizottságok mellé, s lehetőleg további 1000-1200 8. kerületi lakóst nyerjenek meg a józsefvárosi tanács állandó segítőjének.

a kerület vezetői leszögezték, hogy a jövőben az eddiginél szigorúbban és alaposabban ellenőrzik a tanácsülés kollektívája határozatainak végrehajtását, s a szakigazgatási szervek elsőrendű kötelességévé teszik a közérdekű bejelentések lelkiismeretes intézését. a tanácsülések napirendi pontjai közé az eddiginél sűrűbben iktatják be az interpellációkat is.

kitűnően megállják helyüket a társadalmi aktivisták a szabálysértési ügyek intézőiként - állapították meg legutóbb az 1. kerület, óbuda és a belváros tanácsának illetékesei. a 3. kerületben például külön testületeket hívtak életre, amelyeknek tagjai között helyet kaptak óbuda minden környékének lakói. így egy-egy szabálysértés kivizsgálásában és tárgyalásán mindig azok vehetnek részt, akik a „tettek”, többé-kevésbé közeli szomszédai, s jól ismerik a körülményeket. a belvárosban ugynevezett békéltető bizottságok alakultak a lakóházon belüli perlekedések, torzsalkodások „elsimítására”, a szocialista együttélés szabályainak betartására, az 1. kerületben a közigazgatás társadalmi munkásai magukra vállalták a családi ünnepek előkészítését és lebonyolítását, sőt javaslattevőként és véleményezőként közreműködnek a lakásutalások intézésében is. /mti/

-..-

- 1 -